

Naša Sloga izlazi svaki 1 i 16 dan mjeseca, i stoji s poštarinom za cijelu godinu 2 f. a za kmeta 60 novč. razmierno za pol god. 1 f. a za kmeta 30 nov. Izvan carovine više poštarina. Pojedini broj stoji 6 novč.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politični list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.“ *Nar. Posl.*

Oglasi se primaju po navadnoj cjeni. Pisma neka se saju platjena poštarine. Nepodpisani se dopisi neupotrebljavaju. Dopisi se ne vraćaju. Uredništvo i Odpravništvo nalaze se Via Capuano N.º 1969/1.

Godina III.

U Trstu 16 Augusta 1872.

Broj 16.

Pogled po svijetu.

U Trstu 15 Augusta.

Mi smo navadni počimati svoj pogled bečkimi novostima al ovaj put iz Beča neima baš ništa, što bi bilo vriedno javiti našim čitateljem. Svjetska izložba, što se tamo pripravlja, za dojučeršnju godinu, jest još jedina, koja sviet zanima. Pa, po sudu nekih ljudi, i samo ministarstvo Auerspergovo imat će zahvaliti jedino izložbi, ako se uzdrži i dalje, nego li se je mislilo. Ali trgovci, obrtnici i ostali sviet, strani i domaći, koji će izložbu ukrasiti djelom rukuh svojih, nemare obično ni za ovoga ni za onoga ministra, nego jedino za svoju korist, pak nemari ni to biti istina. Nego najvažniji događaj izvan Beča u ovo petnaest danah jest, da je Nj. Veličanstvo car putovao po Moravskoj, te imao tamo priliku i opet poznati odanost naše braće Čelaha tako, da se nekoji česki listovi nadaju od toga putovanja ljepšoj za svoj narod budućnosti. Da Nj. Veličanstvo naš car želi više nego išta zadovoljstvo svih svojih narodah, to je i onda izjavio, kad je ono vrativši se sa istoka izvolio reći svojim tadašnjim ministrom: Ja hoću mir medju mojimi narodima! Ta se njegovna želja nije još izpunila, al smo svi tvrdo osvjedočeni da hoće, i da vrijeme nemože bit daleko.

Iz Ugarske se čuje svašta, al najviše, da joj reima novacah. A najgore jest, što se nekojim visoko stojećim ljudem spočituju stvari, koje nisu ni najmanje u stanju, ukriepiti kredit ugarske zemlje. Ako je sve istina, što se piše, onda valja reći, da je Ugarska jako pokvarena, ne samo u obavljanju svojih izborah, nego i u nekih drugih strukah svojega javnoga života. Za ministra Lonjaja se čuje, da će najbrže morat odstupiti, čim se sabor sastane. Za srbski crkveni kongres iliti skupščinu, što će se držati u Karlovcih, narod je izabrao sedamdeset narodnjakah, a ugarsko ministarstvo, uzprkos najvećim naporom, nije uspielo unj proturati, nego eglit pet magjaronah. Tako da su tamo naša braća Srbi opet svoji gospodari u školi i u crkvi. A to dakako Magjaronom neide po čudi, jer je škola i crkva najveća zapreka njihovim težnjam, pomagjarenju najme srbskoga naroda. U Hrvatskoj, ako se i ne drže česte saborske sjednice, radi se tim više u raznih odborih. I kraljevinski odbor, kōmu je predsjednik preuz. g. biskup Strossmayer, da marljivo radi. Još se o njegovu radu bezna ništa javno, al i ono, što je došlo do magjarskih uših, kao da im nemisli biti po volji, jer su počeli Hrvate opet psovati u svojih novinah. Al su i oni priznali, da se nagodba mora popraviti, pa ako se nedođe do sporazumljenja, tomu neće biti sigurno krivi Hrvati, nego Magjari. A to je dosta, jer Hrvatska ima onda opet u rukama cijelu nit svoje politike, za koju se mislilo, da se je prekinula. Magjari se moraju već jednom naučiti, tko nemože da živi nego tudjom škodom kao oni, taj da nije vriedan živiti!

Sad je stalno, da će u rujnu mjesecu doći u Berlin i car ruski, baš kako se je umah s početka govorilo. O tom sastanku triuh carevah u svijetu se mnogo govori i piše, al nitko nezna, koja mu je baš prava svrha. Zadnji je zajam Franceskoj osigurao mnogo skoriji prepород, nego li bi to želili njezini predlanjski pokoritelj.

Pčelarstvo.

(Dalje)

Ako ikoja druga životinja, to imaju pčele mnogobrojnih vukovah iliti neprijateljah, koji jih napastuju, kolju i zatiru.

Neću ovdje ni da spominjem medvjedah (med-vjed), lasicah, kunah, miševah razne vrsti, akoprem je smiešno tvrditi, da su ni ove zvieri u stanju navaliti na pčelnjak, ako se baš nenahodi u kakvoj pustoši. Mnogo pogibelnije su za pčele mnogovrstne ptice, od kojih samo minjušnije nediraju u nje. Počamsi od sokola, pa tja dole do kukavice, pišćavea, djetelja i žutovoljke, to sve napada na pčele i na njihove košnice.

Ako pak od pticah prelazimo na bube i svakojake kukce, tu stopram je ona silna vojska, koja pčele na hiljade mori i skončuje. Ovamo spadaju u prvom redu sršeni i ose. Med osami je pčelam najpogibelniji tako zvani pčelji vuk (Philanthus apivorus), koji pčelami hrani svoje ličinke. Ta osa lovi pčele na evieću, odnese jih u svoje gnjezdo, koje se obično nahodi pod rahlom i pjeskovitom zemljom, pak ondje u svako pčelje truplo iznese po svoje jaje, da joj se ličinka iliti crvić, čim se izleže, ima čim hraniti i odgojiti. Čdje ima mnogo takvih osah, lahko se dogodi, da pčelnjak do kraja opustoše. Zato im treba gnjezda iztražiti, izkopati i pomoriti. Drugim osam godi više med, nego li pčelje meso, pak jeseni ulitju u košnicu iliti trnku. I mravi su jako lakomi na med, pak se i oni rado ukvadu u košnicu. Zato treba pred i pod košnicu pepela natrusiti, košnicu dobro zamazati, a blizu pčelnjaka mravinjake kropom popariti. Pavuci pako nepredu blizu pčelnjaka svoje pavučine ni za što drugo, nego da na nju ove uboge pčele. Zato im ju treba poderati, a pavuke, kad se pokažu, umoriti.

Ali, kako je čovjek čovjeku u vojski najljući neprijatelj, tako isto su i pčele pčelam, kad navale na tudji košnicu, pak ju tako okradu i opustoše, da se domaće neimaju čim hraniti, nego moraju od gladi poginuti. Jedino sredstvo proti grubozljivosti pčelah jest, gledati da nenaviknu na grabež, kad se med diže (znimlje) iz košnicah; čega radi valja obaviti taj posao uvijek u zatvorenom mjestu, da nemogu pčele blizu. Povrh toga nevalja nikad proliti meda okolo košnicah, kao takodjer valja gledati, da budu na košnici tako minjušna vrataca, da nebude u stanju provući se krozanj nego po jedna pčela; jer ako je tudjinka, hoće ju domaće spoznati i moći na taj način odtjerati, što nebi bilo moguće, kad bi moglo više pčelah zajedno u košnicu.

Malena na košnici vrataca hoće obraniti pčele i od nekih drugih njihovih neprijateljah, kako no od tako zvana lepira smrtoglavca (vješćica iliti metulj s mrtvačkom glavom na ledjima), koji s krilima (kreljuti) pčele omami, pak se zaleti u košnicu i ondje meda napoji, a pčele mu nemogu ništa, jer je tvrde kože. Isto tako gledaju, da se na prevetlika vrata uvuku u košnicu i nekakva vrst kebarah ili bolje reći zlatnih maricah, koje tada u njoj haraće i neće iz nje, dokle se nisu meda prenadjenule. Pa kako im pčele nemogu ništa, poradi njihovih tvrdih oklopnicah, tako pobjegnu iz ula, ne samo za to, što im hranu pojedju, nego i zato, što nemogu trpiti njihova smradeča. Treba jih dakle umoriti čim se pojave. Ima još jedna vrst bude, koja pčelam neizmierno škodi, a to je takodjer kao nekakav kebar il čemo reći moljak (Clerus apiarius). I taj se smrad uvuče u košnice, pak ondje u stanicah nosi svoja jaja. Iz tih se jajah polegu kao nekakvi crvići, pak prije nego će se pretvoriti u kebra, zaprede se u pavučinu, koja pčelam zadaje trista jadah. Al to nije sve. Mnogo veću škodju čini tim, što kao krt prošapljuje satje (krul), budući da živi od ličinkah i od voska. Tomu se veli, da ima ul vuka, il pak da je crviv. Pred takovim se ulom valjaju pavučinom omotane pčele, a u jutro se nahodi pred ulom

više takovih crvaha, što su jih pčele umorile i izvukle. Kad jih je mnogo, izprošupaju vas sat tako, da se pčele moraju seliti. Tu neima druge pomoći, nego izrezati prošupano satje, a iz neprošupana te crviće iztrebiti, na lahko po nejem paličicom trkajuć.

I to budi dosta o pčeljih bolestih i neprijateljih. Ali neka pčelar zna, da je on sam pčelam najveći neprijatelj, najme ako neumije meda i voska dizati, ii ako im nepusti za zimu dosta hrane, i najposlje, ako jih nezna pitati. Nego o tom će se poslje govoriti.

Obćinski zakon istarski.

(Dalje)

Danas ćemo govoriti o najvažnijoj točki našega zakona, a to jest, po našem sudu, občinsko gospodarstvo. Jer što može občina bez imetka, a s druge strane, kud bi joj imetak bez umna gospodarstva? Toga radi naš zakon liepo uči, kako valja občinski imetak čuvati i opet trošiti na sve ono, bez česa občina nemože napredovati.

U tu svrhu zakon prije svega zapovijeda, da se točno popiše sva pokretna i nepokretna imovina (imetak) občinska u navlašni imovnik (inventario). U taj imovnik iliti popis imovine jest po zakonu slobodno pogledati svakomu obćinaru. U občinsku se baštinu nesmije dirati, kao ni u baštinu občinskih zavodah (istituti), već moraju od koljena na koljeno prelaziti. Obćinski imetak, koji može davati kakav dohodak, ima se tako upravljati, da neće što je više i što je trajnije moguće. Godišnji se dohodak ima trošiti za občinske potrebe od godine do godine, a što preostane, ima se dati na dobit iliti interes, da se tako umnoži i poveća občinska baščina. Preostatak se može cielomice ili djelomice porazdjeliti medju siromašne obćinare samo onda, kad to zahtievaju izvanredne okolnosti, a s druge strane nije se bojati, da će obćini troška prifaliti, nego je sigurno da će moći i unapred svim svojim potrebam zadovoljiti bez nameta (imposizione) na obćinare. Nitko se nesmije služiti kakova občinskoga dobra, nego po postojećem običaju i za samu svoju potrebu. Gdje toga običajna zakona neima, il ako ga ima, prigovora mu se budi rad čega: tu ima zastupstvo odrediti, kad i kako će se obćinari služiti toga občinskoga dobra. Uvijek dakako samo za svoju potrebu.

Gospodarstveno ljeto občinsko (l'anno amministrativo) pada u isto vrijeme, u koje i gospodarstveno ljeto državno. Glavar je dužan svake godine prirediti proračun (preventivo) prihoda i razhoda iliti dohodka i potroška za sljedeće ljeto; a občinsko zastupstvo ustanoviti taj dohodak i taj potrošak barem mjesec danah prije nastupka gospodarstvenoga ljeta. Isto tako glavareva je dužnost podnesti občinskomu zastupstvu račune občinskoga dohodka i potroška (introiti e spese) najdalje dva mjeseca danah poslje dospjetka iliti konca gospodarstvenoga ljeta. Ti računi, četrnaest danah prije nego će jih pregledati občinsko zastupstvo, moradu se izložiti u občinskoj uredovnici (ufficio comunale), da jih može svaki obćinar viditi.

U upravljanju občinskoga imetka valja se držati ustanovljena proračuna. Ako bi tečajem gospodarstvenoga ljeta nadoleto kakav trošak, koji nije bio uzet u proračun, tada je glavareva dužnost posavjetovati se o tom u navlašnoj skupščini sa občinskim viećem i onda, kad se taj trošak neda odgoditi. Samo u skrajnoj sili, gdje nije moguće bez pogibelji i škode čekati na potvrdu občinskoga zastupstva, glavar je vlastan potrošiti što treba, al se mora neodvlačno postarati, da mu to občinsko vieće odobri.

Obćinski se troškovi imaju ponajprije smagati is dohodakah, što teku u občinsku blagajnu iliti kasu. Ako je za nekoje troškove odredjen posebni imetak, njegov se dohodak nesmije drugamo obraćati. Ako su dvie ili više obćinahn mjestnih bile sdružene u jednu mjestnu obćinu, zadržavši svaka svoj imetak, dohodci se tog nesdruženog imetka imaju upotrebiti na ono i onako, na što i kako su se dogovorile te obćine onda, kad su se sdružile. A gdje se nisu dogovorile, tu svaka napose troši za svoje potrebe. Kad občinsko imanje

nemože smagati svih daćah i drugih svojih troškovah iz svojega dohodka, tada moraju to smagati oni, koji imaju korist od njega. Troškovi za ceste, puteve, vode itd. koje nesluže nego pojedincem, ako neobstoje navlašne naredbe imaju se smagati od onih, kojim služe. (Sluđedit će.)

ISTRANSKI RAZGOVORI.

Luka Luković i Marko Marković.

- M. Mili Bože, na svemu ti hvala! Jesi li to ti, Luko, il me oči varaju?
- L. Nevaraju, brate! ja sam ti evo glavom; nego daj amo ruku, pak da se zagrlimo i izljubimo.
- M. Pravo se veli, gora s gorom nikad, al čovjek s čovjekom da se ipak sastane. A gdje si nam to zdrav i vesel bivao, da te već nismo pol vieka ni vidjeli, ni za te čuli?
- L. Svagdje malo na širokom božjem svijetu, pa kako svaka ptica k svojemu jatuu leti, tako sam se vratio i ja, da pod rođenim krovom uživam, što mi je Bog dao, i u Istri, u ovoj našoj miloj domovini, upokojim svoje kosti.
- M. Stari znanče i dragi prijatelju, daj mi reci, kakva ti se čini poslje tolikih godinah ova naša zemlja i ovi naši ljudi naprama drugim zemljam i drugim ljudem, ti, koji si jih mnogo vidio i skusio?
- L. Marko, brate, malo ti ina na svijetu ni ljepše zemlje ni boljih ljudi; al da ti pravo rećem, malo gdje ti se ljudi više muće, a lošije živu, nego ti živu naši.
- M. Što mi to pripoviedaš! A mi smo kukavci mislili, ako se neimamo naprama drugim ljudem na što pohvaliti, da se baš neimamo ni na što potužiti.
- L. I ja sam nekada tako mislio, al potle sam u tudjem svijetu bio, vidim, da to nije istina; dapače moram iskreno reći, da smo mi u svem i svaćem daleko ma daleko ostali za drugim zemljami i za drugim ljudj.
- M. Pak što ti se čini, što je tomu uzrok?
- L. Tomu su uzrok guste neznanstva tmine, u kojih se naša Istra još uvijek nahodi.
- M. A naši Talijani dan na dan sve jače trube, da su oni Istru razsvjetlili!
- L. Kako ćeš, da te razsvjetli onaj, koji sam u tmuni i sljepilu tumara. Nisi li bio nikad doli kod mora, u onih njihovih gradićih, pak šta si vidio?
- M. Vidio sam, da se malo drugčije od nas nose i nekako talijanski govore.
- L. I to je sve, a u ostalom su isto onaki, kaki su bili prije tristo i više godinah, kad je još vas sviet čamio u gluposti i ueznanstvu. Tu neima u ničem ni svjetla ni napredka, kao ni ovdje kod nas. Da si ti bio u Njemačkoj, u Českoj, u Engleskoj, u Franceskoj i u Americi, kao što sam bio ja: tamo bi ti vidio, kakav ti je to sviet, kakvi su ti to ljudi i na selu i po gradovih. Onda bi ti znao reći, kakvi su u Istri naši Talijani i mi pokraj njih!
- M. I još sirote misle da ćeju nas oni izobraziti i prosvietliti kroz svoje škole i kroz svoj talijanski jezik.
- L. To je baš i znamenje njihove skrajne gluposti i neznanstva, jer nisu vriedni ni sebi pomoći, pak bi hotjeli tobože nam. S druge pako strane, gdje se ikad na svijetu čulo, da se je koj narod izobrazio kroz tudji jezik; kao što bi hotjeli Talijani, da se ovdje u Istri izobrazimo mi kroz njihov talijanski? Ni Niemci, ni Englezi, ni Franceszi, ni Amerikanci nebi danas bili ono, što jesu, da se nisu od djetinstva učili školu u svojem materinskom jeziku.
- M. Što bi nam dakle trebalo, da se i mi izobrazimo?
- L. Ništa drugo, nego mnogobrojne narodne škole, pak onda dobri i duševni učitelji. Jer od škole, koja nije narodna t. j. u narodnomu jeziku, neima puku nikakve koristi; pak bi bolje bilo na nju i netrošiti, jer se djetca u njoj samo tupe i oglupljuju. Još sirotec nezna ni svojega jezika, a učitelj ga eno muči tudjim i njemu nepoznatim. I odrasla je čovjeku teško učiti u tudjem jeziku, ako ga i umije; a kamo nebi to bilo djetetu, koje još nezna ni što je

jezik, ni što je nauka? Al ni narodna škola ništa nevalja, ako nisu učitelji učeni i duševni ljudi. Učeni, da znaju što i kako će učiti; a duševni, da neotvaraju i nezatvaraju škole samo poradi plaće.

M. A da li su duševni oni učitelji, koji vuku liepu plaću, a dobro znaju, da jih naša hrvatska djetea nerazumiju?

L. To bi valjalo pitati onu nekoju, neznam, da li više ludu il zlobnu u Istri gospodu, koja su kriva, da su naše škole talijanske. Što ja znam jest, da nebi puk na takovu školu ni u Njemačkoj, ni u Engleskoj, ni u Italiji itd. ni krajcara potrošio. Jer ti narodi ne drže škole od običti, nego za potrebu. Oni hoće, da im se djetea u školi nauče, što je brže i bolje moguće, poznavati svijet i pošteno u svijetu živiti. Zato njihovi učitelji uče djeteu u njihovom materinskom jeziku, pak su im djetea, čini puste školu, vrstna svakomu poslu, jer su se u školi naučila ljubiti knjigu i svakojako liepo i koristno čitanje. Tko je poljodjelac, čita poljodjelske knjige i novine, tko rukodjelac rukodjelske, tko mornar mornarske, tko trgovac trgovačke itd. itd.

M. Kad će to i kod nas tako biti?

L. O tom ćemo drugi put govoriti.

Franiua i Jurina.

Fr. Znaš li, Jurino, kako je moguće, da pul nas tu i tamo Šarenjaci gospodare?

Ju. Neznam kako, neg ako im je to Bog dal.

Fr. Da ča!

Ju. Dakle kako?

Fr. Ako ti je kmet kemu Šarenjaku ča dužan, pride Šaren-

njak, prime ga za grlo, pak da će ga valje zagušiti, ako nezbere tega i tega za zastupnika.

Ju. Bum!!!

Fr. Ala ma si mi šegav! A ča ni to isto, kad ti Šarenjak stoji po vas dan na vratih od birališća, pa kad pristupi ovi il oni, poda mu karticu, veleć: Na ti buletin — za oveh daj glas — ako ne — jutra ćeš dobit peticion?!

Ju. Hod s Bogom! To ni moguće ni va samoj Tarskoj.

Fr. Ne, ač se tamo zastupnici nebiraju, nego ča reče Paša, to valja.

Ju. A ča neznaju Šarenjaci, da je dosta jedan jedini takov događaj, pak da oblast nemore odobrit izbora, ki je obavljen pod tako protuzakonitim pritiskom?

Fr. Aj znaju Šarenjaci, al neznaju siromašni kmeti!

Svašta ponešto.

PIJANCI!

Po nekih sjevero-amerikanskih državaah ima već zakon proti pijanduram i proti pijanstvu. Kao nešto neobična ovo ovdje nekoliko točaka iz toga zakona za državu Illinois. "Točka 2. veli: Maloljetnim se nesmije dati žestoka iliiti jaka pića, van ako izkažu dozvolu otea ili skrbnika; pijanim ljudem, i koji se često opijaju, nesmije se nipošto prodavati žestoko piće. Točka 4. Tko prodaje žestoka pića, bilo s dozvolom ili bez nje, ako skrivi, da se tko opije, jamčiti će onomu, kod koga pristane pijandura, za sav kvar od pijandure, a koliko ležao pijandura da ležao, platit će zanj za svaki dan po dva dolara. Točka 5. Supruzi, djeca, roditelji, skrbnici ili gospodari, kad bi imali koji kvar, mogu od krčmara, gdje se je tko opio, tražiti da jim nadoknadi kvar. I gospodar kuće, u kojoj je krčma, jamči za škodu zajedno s krčmarom."

NOVE KNJIGE.

Pod tiskom nalazi se veoma zanimivo djelo: **Marta Posadnica ili Pád Velikog Novgoroda**, tragedija u pet

razdjela, napisao **MATIJA BAN**. — Ovaj najnoviji dramatički proizvod gospodina Matije Bana, kojega nakanismo izdati ukusnim tiskom na svjetlost, probudit će za cijelo u svakomu prijatelju narodne knjige i milijem našijem domorodkinjam želju, da si ovo djelo pribave, te da postane uredsom svake knjižnice.

O vrednosti ove tragedije za sada se samo pozivljemo na ono, što o njoj piše u Zagrebu časopis *Vienac* od 6. travnja 1872. Br. 14. „Pisac Mejrime, g. Matija Ban, napisao tragediju u 5 čina: Marta Posadnica ili pad republike novgorodske. Listovi srbski puni su hvale za ovaj najnovi dramatički proizvod.“

Predplatna je cijena za ovo djelo 50 nvč. a finomu izdavanju u engleskom ukosnom vezu 1 fr. 30 nvč.

Predplatu koja se može poslati podpisanomu zavodu poštovnom naputnicom (Assegno postale, Postanweisung), prima se samo do 30 srpnja t. g.

Domoljubnim prijateljem narodne knjige i sabirateljem predplatnikâ, koji naručuju uz gotov novac 10 iztisakah dajeme 1 iztisak na dar a na 20 iztisaka 3.

Tiskarski zavod i nakladna knjižara
Dragutina Pretnera u Dubrovniku.

Pučki Mudrac iz francuskoga, izdala je dalmatinska Matica tiskom „N. Lista.“ Broji 206 strana u 16, a zapada samo 30 novčića, dočim Maticinim članovom daje se za 15.

U toj knjižici starac Šimun, putujući kroz sola i varoši, po prigodi uči puk kriepostima najobičnijim, bilo društvenim bilo državljanskim, a nastoji da mu izguli najobičnije pred-sude. Napisana je sasvim pučkim načinom, a nauk u sitnih poglavjih ne dosadjuje nimalo, jer je prepleten u događajih.

Ova je knjižica pravi biser; takim ju prosudio učeni zavod francuzki, a uz taku svjedočnicu smie se slipeo uzeti, te u ruke staviti puku i mladeži.

Preporučamo župnikom i učiteljem Pučkog Mudraca, jer će jim vrlo pomoći njihovoj zadaci, ako ga budu širili što više mogli budu.

I rodoljubom preporučamo ovu knjižicu, čisto pučkim jezikom prevedenu, te će narodnoj stvari pomoći šireći ju.

Slava Matici što zna tako mudro probirati darove kojimi obdariya narod, a i s toga što jeftinom cienom oblakšava puku nabavu njezinih knjiga.

Pučki Mudrac može se nabaviti kod sliedećih knjižara: u *Zadru* kod Š. Artale i Wagnera; u *Šibeniku* kod Gj. Gralhoveca; u *Kninu* kod Al. Katića; u *Spljetu* kod V. Morpurga; u *Kurčulu* kod Ab. Tolentina; u *Dubrovniku* kod Pretnera; a u *Makarskoj* kod povjerenika Iv. Ševeljevića. *) **K.**

I. Izkaz

darovah prikazanih narodnomu Muzeju u Zagrebu.

Pokloniše sliedeća gg.

Petar Sacelli iz Trsta, komad lapis lazuli i 4 pineza mletačke republike izkopana u antinjanskih kamenicah iliiti kavah u Istri.

Jakov Godina iz Kopra, 6 komadah ondje u moru nadjenih školjkah.

Tomislav Padavić, više komadah japonskih novacah — 3 srebrna pineza rimskih carevah Nerona; i Popee, te Antonina Pia — osam bakrenih rimskih i grčkih vladarah — 4 starodrevna erkviena pečata.

Marko Revere iz Trsta, 2 kom. rimskih novacah.

Martin Miloš iz Praputnika, jednu staru hrvatsku listinu od god. 1682.

Dočim se ovi darovi zagrebačkomu Muzeju šalju, a darovateljem najusrdnije zahvaljuje, molimo dične rodoljube, da plemeniti naš podhvat što obilnije s darovi podupru.

Uredništvo „Naše Sloge.“

*) A izvan Dalmacije gdje? Nebi li bilo dobro, da slavna Matica razaslje svoje knjige i u Hrvatsku onim knjižarom, kojim i slavno svotojeronimsko Društvo svoje?
Ured.

Različite vjesti.

* (Obćinski izbori.) Iz Istre nam javljaju, da je 30. prosloga mjeseca julija talijanaška stranka občine pazinske bila pozvala našu narodnu stranku iste občine u Pazin, da se s njom dogovori poradi občinskih izborah. Talijanaška stranka da je s početka od narodne zahtjevala, da izaberu u zastupstvo 18 talijanašah, a na koncu da bi bila i s polovicom od 30 zadovoljna; ali naša narodna stranka da nije nikako htjela na to pristati, nego da je rekla, neka dan izborah tu stvar medju njima rieši i odluči. Vidivši talijanaška stranka, da joj dogovor nije išao za rukom, kako ima vlast u rukama, tako da se je predomisliła, pak odmah za tim početak izborah iznenada urekla na 7. tekućega mjeseca. I zbilja, 7. 8. i 9. tek. mjeseca da je birao III. razred, ter izabrao 10 zastupnikah, medju kojimi da neima ni jednoga Pazinca. Lindarci, Gračičani, Pićanci, Novačani, Beramci i Trvižani da su u III. razredu u velikom broju i složno glasovali, pa isto tako da su odlučili u II. i I., kad na nje red dojde. Nego nam ujedno javljaju, da je biračem samo tri dana prije izbora bilo obznanjeno, gdje i kada će biti izbori. Mi toga nevjerujemo, jer zakon očito veli (Regol. clett. Cap. I. Sez. II. §. 18.), da se mjesto, dan i ura izborah imaju svim biračem javiti, ne tri, nego najmanje osam danah prije; pa ako je istina, što nam pišu, onda su ti izbori, izpali oni siko il tako, očevidno nezakoniti i neznamo, hoće li jih moći kotarska oblast potvrditi. U pazinskom polju mnogi da nisu glasovali poradi straha od talijanašah: ako dojde od drugih izborah, ufamo se, da se nećeđu nikoga bojati, kad jih zakon brani.

* (Rovinjsko učiteljišće.) Kako čujemo, visoko ministarstvo je naredilo, da se rovinjsko učiteljišće (preparandio) preseli odanle o Kopar. Ako se dobro spominjemo, to je učiteljišće bilo utemeljeno u Rovinju za to, da se mladim učiteljem daje prilika, viežbati se tobože i u našem jeziku. Ali ako nije u Rovinju odgovaralo svojoj svrhi, to će još manje u Koprnu, buduć da su jedan i drugi talijanski gradovi, a tim i talijanske u njima škole. Neg ako visoko ministarstvo misli, da bi mu se valjalo spomenuti i nas, kojih ima dvie trećine u Istri, zašto nije pitalo, il slavni zemaljski Odbor (giunta), il slavno zemaljsko školsko Nadzorništvo; pak bi mu bilo sigurno jedno i drugo odgovorilo, da ima i u Istri, i to u Kastvu, jedna čisto hrvatska četvero-razredna škola, koja bi se dala najmanjim troškom pretvoriti u najuspješnije hrvatsko učiteljišće? Izviše, zemaljski Odbor i zemaljsko školsko Nadzorništvo bi mu bilo javilo, da se Slaveni u Istri drže §. XIX., pak da nemisle popustiti ni za dlaku od svojih pravica. Toga radi da smatraju svoje sadašnje talijanske škole za prenglen i privremen pokušaj, koji se nemože uzdržati, pak se ima što prije prekinuti i odstraniti. Ako nije visoko ministarstvo toga dosad znalo, neka zna odsad, pak neka promisli, da li će mu biti moguće u Koprnu odgojivati učitelje i za slavenske istarske škole?

* (Hajka na svećenike.) Kako čitamo u „Slov. Narodu“, i u Istri je neki glavlar (župan) pismeno naredio svojim občinskim viećnikom, neka dobro pazе, što svećenici u crkvi govore, pak da mu neka odmah jave, ako tko prestupi koj paragraf kaznenoga zakona! Ako ne drugo, barem će sad ta gospoda slušati pomunjivije rieč božju, pak će siguro zapamtiti i one Spasiteljeve rieči: *Nećini drugomu, što nebi htio, da se tebi čini.* A to može i nam Slavenom u Istri neizmerno koristiti, najme ako se promisli, da ima tamo glavarah i viećnikah, koji su se tih svetih riečih naprama nam posvema zaboravili.

* (Kotorska niža gimnazija hrvatska) bila je podignuta na višu gimnaziju. Kad ćemo moći mi javiti, da je niža gimnazija pazinska bila iz njemačke pretvorena u slavensku i podignuta na višu? Ipak mora i to jednom biti.

* (Austro-ugarska vlada) je zabranila gradovom austro-ugarskim, pozvanim od beogradske občine, učestvovati kod svečana proglašenja punoljetnosti kneza Milina, kao deputacije sborovah ili obtastih, jer da je to, ne samo proti međunarodnomu običaju, već i prestupno! U ime Nj. Veličanstva cara da ide u Beograd, naradovati se tom prigodom mladomu knezu, gje-neral Mollinary.

* (Ruski general Fadjejev piše u „Rusk. miru“) o ruskoj vojnoj sili, gdje dokazuje, da će u Evropi igrati glavnu odlučujuću ulogu ona velevlast, koja će imati najveću kavaleriju strielacah. Po Fadjejevu može takova država biti samo Ruska; jer da uzmogne država imati najveći broj konjanitva, treba da imade i najveći broj konjah. U Njemačkoj imade, brojeći i stare kljusetine i žriebad — dva milijuna konjah. Ruska ih imade do 20 milijunah. Ruska imade svakako prednost pred Njemačkom, jer Ruska će dići takovu silu, o kojoj Njemačka nesmije ni sanjati. U jugo-istočnoj Ruskoj živi do 250.000 bojnih Kozakah, koji su jezdioci od mladosti svoje. Ruska može lahke ruke dići do 300.000 vojske konjaničke.

* (Carica Charlotta) udova nesretnoga cara Maksimiljana meksikanskoga, odgovorila je Napoleonu, kad ju ovaj mjeseca agusta 1866 obavjestio, da za Meksiko nemože ništa više činiti: Ali za Boga, ta to je naša sigurna smrt! pak ga tada stade moliti; nu car odvratil: Nedam ni vojnika ni novčića jednoga! Tad se carica razgnjovi, i reče: Ha, tomu sam se nadala! Vi sto ubojica moje familje! Dobro! Osvetite se na unuci Ljudevita Filipa (zadnjega kralja Francesko), što ste oslobodjeni bili od prepasti. — Napoleon požuri na vrata, a Charlotta za njim, vičuć: „Hodte, a Bog neka vas prokune poput Kajina!“ Malo zatim nesretnica je poludila, a Napoleonu što se nije sve od onoga vremena dogodilo!?

Sa tršćanskoga tržišća.

Šenici se ciena dobro drži i roba se Odeska prodavala za domaće mline po f. 8.25 nvč. Kukuruz sasvim zanemaren: roba iz Vlaške prodaje se po f. 3.80 do f. 4 za @ 116. — Ulju se dalmatinskomu slabo ciena drži: prodavalo se po 28 do 30 f. barilo sa velikim odbitkom. Vuna nova Ercegovačka prodavala se po f. 60 srebra sa 4 odbitka. Vosak slabo tražen, imade ga puno na tržišću, prodaje se najbolji Mostarski po f. 103.— Bosanski po f. 100.— Trava (Grisantom) dalmatinska po f. 83 cent.

„SLAVIJA“

gospodina

IVANA ĐUKIĆA

IZ PETRINJE

je primila osiguravajuća banka „Slavija“ u definitivnu službu kao putujućega uradnika za jugoslavenske pokrajine. Dozvoljujemo si dakle imenovanoga gospodina čestitomu p. n. občinstvu k sklapanju osiguravanja najvrueće priporučiti.

GLAVNO ZASTUPSTVO

uzajemno-osiguravajuće Prazhke banke

SLAVIJA u Ljubljani.

JAN LAD. ČERNÝ.

Tek Novacah

polag Borse u Trstu od 1 — 15 Augusta 1872.

NOVCI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Čarski dukati (celkini)	5.30	5.30	5.30	—	5.28	5.28	5.28	5.29	5.29	5.28	—	5.28	5.28	5.28	—
Napolconi	8.91	8.85	8.83	—	8.81	8.81	8.83	8.85	8.84	8.81	—	8.81	8.79	8.78	—
Lire Ingleske	11.15	11.15	11.12	—	11.12	11.10	11.11	11.13	11.13	11.10	—	11.09	11.08	11.07	—
Srebro prid (aggio)	108.75	108.75	108.65	—	108.65	108.50	108.65	108.85	108.85	108.75	—	108.65	108.50	108.50	—

Izdavatelj i odgovorni urednik A. Karbačić.

Tisk. Sinovi K. Amati.